

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen **vasárnap és csütörtökön.**
Előfizetési ár:
gyévre 2 korona 50 fillér. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyitlteri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Gazdaggyűlés.

A csongrádvármegyei gazdasági egyesület vasárnap nagy gazdaggyűlésre hívta össze a szentesi gazdákat, a vármegyház nagyertermébe, hogy tanácskozzanak a kendertermelésnek a szentesi határban nagyobb mértékben való termelése fölött abból az alkalomból, hogy egy gyári vállalat Szentesen kenderkikészítő gyárat létesítene az esetre, ha részére a szükséges kendertermelés 10 évre Szentesen és a közel környéken biztosítani tudják.

Mintegy 160 gazda vett részt ezen a gyűlésen, melyet Cicatricis Lajos dr. alispán, a gazd. egyesület választmányi elnöke vezetett, aki miután részletesen előadta, hogy a szegedi kereskedelmi és iparkamara kezdesére egy részvénytársaság hajlandó volna Szentesen kenderkikészítő gyárat létesíteni, ha részére a határban és a közel vidéken, a gyár állandó üzembent tartásához szükséges kendertermelését 10 évre biztosítani tudják és miután meggyőzően mutatta ki, hogy gazdáink, a mostani válságos gazdasági helyzetből, mely már-már a tönkbe juttatja a kisgazdát, csak úgy bontakozhatnak ki, ha belterjesebb gazdálkodást űznek és a kereskedelmi növények termelésére is áttérnek, melyek közt egyik legjövedelmezőbb éppen a kendertermelés, — felhívta Bánfalvi Lajos egyesületi könyvtárnokot, mint aki az iparkamara kezdeményezésére a gyár létesítésének előkészítő munkáját eddig végezte, hogy erre nézve tegeyen előterjesztést.

Bánfalvi Lajos megismertette a gyűléssel a gyár létesítésének összes feltételeit, a legapróbb részletkérdésekre is kiterjeszkedve. Jelezte, hogy a kérdéses részvénytársaság egyike a legvirágzóbbaknak az országban, melynek eddig Szegeden nagy kenderfonó gyára, Mezőhegyesen és Komádiban pedig nagy kenderkikészítő gyártelepe van. Előadta, hogy a részvénytársaság előbb Aradon akarta ezt az újabb kenderkikészítő telepet létesíteni és hogy az Arad vármegyei gazdasági egyesület kapott volna is az alkalom, azonban a szegedi kamara titkárnak, Kulinyi Zsigmondnak buzgólkodása folytán a társaság előbb Szentesen tesz kísérletet és csak az esetben megy Aradra, ha itt részére a szükséges kendertermelést biztosítani nem sikerülne. Ismertette a termelés feltételeit, a kenderbevéltás kötelezett árait. Kimutatta:

mi előnyt nyújt a gazdának a kendertermelés abban, hogy olyan időben ad neki és cselédségének munkát és foglalkozást, mikor semmi egyéb dolog a gazdaságában nincsen, végül felolvasva a vállalat komádi telepének egy eredeti szerződését, részletezte annak egyes pontjainál, hogy miben volnának a Szentesnek ajánlott szerződési feltételek azoknál előnyösebbek.

Szeder János azon kezdte az erre következett felszólalását, hogy köszönetet mondott a gazd. egyesület vezetőinek, amiért alkalmat adtak a gazdáknak ilyen fontos gazdasági kérdéssel való foglalkozásra. Hogy kendertermelésre vállalkozzanak, a maga részéről helyesli, mert az a munkaszótály helyzetén is segít; azonban az ismertetett szerződés két pontját kifogásolja, nevezetesen azt, hogy a termelő vinkulumot legyen fizetni köteles a szerződés betartásának biztosítására és hogy ez a fizetési kötelezettsége még akkor is fennálljon, ha földjét eladta. Ezenkívül szeretné, ha egyelőre a vállalat 800 kat. hold termés biztosításával is beérné. Ha ezekre nézve megállapodni nem lehetne, ellenezné a kendertermelést. Az ügy továbbvitelére egyébként a gazd. egyesület vezetőjét kéri fel.

A gazdaggyűlés egy másik tagja elmondta, hogy ő uradalmi bérlő és mint ilyen, kender is termelt Szegedre, de hát a gyár még azt is kikötötte, hogy a földet trágyázni kell, ezenkívül a beváltásnál akadékoskodott velük.

E felszólalásokra Bánfalvi Lajos refilektált. Szedet megnyugtatta, hogy szó sincs előleges vinkulum fizetéséről, de azt viszont kívánni sem lehet egy vállalkozótól, hogy bizonytalanba fektessen bele 400000 koronát egy gyártelep létesítésébe. Kölcsönös jóakarát és méltányosság mellett lehet csak ilyen vállalatokat létesíteni és hogy itt ilyen kenderkikészítő gyár legyen, ez nem annyira a vállalkozó érdeke, aki telepét máshol is felállíthatja, mint a gazdáké, akik így itthon, minden közvetítő kizárásával, értékesíthetik a terményüket. A másik felszólalásra megjegyzi, hogy itt nem a szegedi kenderkikészítő gyárról van szó, mely tényleg kiköti a trágyázást, hanem más vállalkozó cégről, melynek szerződésében erre nézve semmi sincsen, bár a trágyázás kötelezettsége is inkább a gazda, mint a gyáros érdeke.

Zsoldos Elek javasolta még, hogy tegeyen minden gazda, a földjén, pár száz négyszögölön még ez évben

kendertermelési kísérletet és Mátéffy László titkar rektifikálta Szeder János azt az újabb magyarázatát, hogy mégis csak a szerződés-kötéskor kell a 40—40 korona biztosítékot lefizetni, oda, hogy ez nem biztosíték, hanem kártérítési kötelezettség, mely csak akkor fizetendő, ha valaki ok nélkül szerződészegő lesz és mint ilyen, a vállalkozó jogosan köti ki a maga részére.

Erre Cicatricis Lajos dr. elnök reaszunmálta a vita eredményét és végül kimondta az egyhangú határozatot, mely szerint a gazdaggyűlés a felvetett eszmét örömmel fogadja és a továbbiakkal a gazd. egyesület vezetőjét bízza meg, felkérve az egyesületet, hogy a szükséges kendertermelés biztosítására aláírási ívet nyisson.

Igy folyt le az érdekes gazdaggyűlés, amelynek eredményéhez a magunk részéről csak néhány megjegyzést fűzünk ez idő szerint.

Nevezetesen azt, hogy gazdáink jó része — nézetünk szerint. — helytelenül fogja fel ezt a fontos kérdést. Ugy vettük ugyanis ki a vasárnapi gyűlés hangulatából, mintha a legtöbben abban a balhitben volnának, hogy ime, itt van egy vállalat, mely ránk szorú, hogy itt nálunk gyárat alapítsanak és utánunk éljen. Ez pedig nagy tévedés. Mert az a vállalat nem szorú mireánk; sőt eszébe se jutottunk volna, hogy egyáltalán létezzünk, ha a szegedi kamara titkára, aki maga is szentesi szülő, szülővárosa iránt való figyelemből, ránk nem tereli a vállalkozó figyelmet. Ezt jó lesz el nem felejtetni az ügy továbbvitelénél.

Az elhalasztott sorozás. A parlamentben levő körülmények folytán a honvédelmi miniszter az ideai fősorozást kénytelen volt elhalasztani. Természetes, hogy a miniszter e halasztásra vonatkozó rendeletét a vizsász parlamenti állapotok következtében bocsátván ki, a kormány nevében előre is kijelenti, hogy az ezen rendeletről háramló hátrányokért a felelősséget nem vállalhatja. A rendelet a következő:

Mint hogy a f. 1903. évben kiállítandó ujoncok megajánlásáról szóló törvényjavaslat az országgyűlés által még eddig meg nem szavaztatott, így most már nincs kilátás arra, hogy az ideai fősorozás a f. évi február 19 kéről 5000—VIII.-a sz. a kiadott körrendelet értelmében hozzám mar nagyrészt fölterjesztett ujoncászai, utazási és működési tervek alapján a f. évi április 1-ével megkezdhető s a május 30-ig terjedhető időtartam a'att befejezhető legyen. ezennel elrendelem, hogy az ideai fősorozás egyelőre és további rende-

temig ismét elhalasztassák, amiről a sorozó járási tisztviselők haladéktalanul értesítendők.

Miután azonban a f. évben kiállítandó ujonck megajánlásáról szóló törvényjavaslat a törvényhozás által talán mégis akként és oly időpontban fog elfogadtni és törvényerőre emelkedni, hogy annak alapján az ismételt elhalasztott ez idei fősorozás a f. évi május 4-től, június 20-ig terjedő idő alatt végrehajtható lesz, ennél fogva az előbb említett rendeletnek kapcsán fölívom a törvényhatóságot, hogy a folyó évi ujoncozási, utazási és működési tervezeteket az illetékes cs. és kir. kiegészítő parancsnokságok egyetértéssel ismételtelen és oly módon állapítsa meg, hogy az idei fősorozás esetleg a f. évi május 4-től, június 20-ig terjedő időtartam alatt legyen foganatosítható és végrehajtható.

Időközben több oldalról kérdés merült föl az iránt, hogy miután az idei fősorozás rendes időben megtartható nem volt, utállítandó március és áprilisi hónapokban, esetleg később tarthatók-e, vagy nem, továbbá hogy azon egyéneknek, akik születési évüknél fogva a f. évi fősorozás alkalmával mint fölívott korosztálybeli állítaskötelesek tartoznának előállni, az idő előtti önkéntes belépés megengedhető-e az idei fősorozás kezdetéig részükre belépési bizonyítvány kiadható-e vagy sem. Erre nézve, valamint a vegyes fölívizsgálatokkal és a külföldön tartózkodó magyar honosságú állítás kötelesek megvizsgálását és sorozó bizottság elé vezetését illetőleg a következőkben intézkedem:

1. Minthogy az utóállításra besorozottak már a f. évi ujoncjutaléka volnának számítandók, amely a törvényhozás által még meg nem szavaztatott, utóállítások további rendeletemig nem tartandók. Az eddig netán megtartott utóállítások hozott sorozóbizottsági leletek és határozatok azonban, zavarok és fölösleges zaklatások elkerülése végett érvényben hagyandók.

2. Az önkéntes belépés, tekintve, hogy az nem hatósági rendelkezés, hanem saját elhatározása alapján történik meg, — megengedhető és az e célra szükséges belépési bizonyítványok a f. évi fősorozás foganatosítása iránt annak idején kiadandó rendeletben megjelölendő időpontig a feleknek kiadhatók.

3. Egyidejűleg az egyes fölívizsgáló bizottságok működését akként szabályozom, hogy ezen bizottságok elé további rendelkezésemig csupán a már besorozott és tényleges szolgálati kötelezettség alatt álló katonák és honvédek vezetessenek, illetve ezen bizottságok által csupán ezek vizsgáltassanak fölül; még be nem sorozott állítás kötelesek azonban fölívizsgáló bizottság elé ne vezetessenek, vagy amennyiben már odautasítottak volna, megjelenésük esetén onnan vizsgálás nélkül bocsátassanak el.

Továbbá megjegyzem, hogy a külföldön tartózkodó és az oitani hatóságok előtt orvosiilag megvizsgált, alkalmasnak talált és ennél fogva valancly osztak hatarszéli sorozóbizottsághoz utasított, nem különben az Ausztriában tartózkodó és megkeresés útján allítandó magyar honosságú állítás kötelesek az Ausztriában működő allandó sorozóbizottságok által, nagyobb zavarok és káros következmények elkerülése végett megvizsgálhatók és be is sorozhatók, azonban az eredeti állítási lajstromokba mindaddig be nem jegyezendők, míg az itteni ujoncjutaléka megajánlásáról szóló törvényjavaslat meg nem szavaztatik és szentesítést nem nyer.

Végül kijelentem, hogy ezen, az ismert parlamenti viszonyok kénszere alatt kibocsajtott rendelkezésekből kifolyólag úgy a hatóságokra, mint az egyes védkötelesekre és azok hozzátartozóira esetleg háramló mindennemű hátrányos következtetésekért a kormány a felelősséget magától elutasítja.

A Református kör közgyűlése.

A Református-kör a mult vasárnap délután tartotta meg ez évi rendes közgyűlését, melyen egyrészt a nagy választmány, illetve annak szakosztályai adtak számot első esztendői működésükről, másrészt az előljáráságot és választmányt alakították újra. A szakosztályok jelentéseiből és általában a közgyűlés lefolyásáról aljjanak itt a következő adatok:

Volt a körnek 49 alapító, 167 pártfogó és 258 rendes, összesen 474 tagja.

A felolvasási szakosztály, mely tulajdonképen 1900. dec. 2-ika óta működik, ezidőtől kezdve mostanáig összesen 50 vasárnapon rendezett elcinte egyszerre csak egy, később allandóan két, sőt olykor három helyen is felolvasó estélyt. A megtartott felolvasások, összesen 154, szavazatok 22, ének 4, nagyobb- részt tisztán vallásos színezetűek, vallás-erkölcsi irányúak, vagy a protestantizmus történelmével szoros kapcsolatban állók voltak; kisebb részben vallás-erkölcsi vonatkozással az ismeretterjesztés szolgálatában állottak. Összesen 45 szereplő, olykor a szakosztály kebelebe nem tartozó, vagy más vallású, önként vállalkozó szives közrű működő tagok között azon, hogy a felolvasási estélyek iránt a hívek érdeklődése allandóan ébrentartassék és fokoztassék, mely összes közreműködőknek a közgyűlés köszönetet szavazott.

A második, könyvtári szakosztály tekintettel arra, hogy a központtól tovább lakó felsőparti reformátusság zöménck kevés alkalma nyílik arra, hogy úres óraiban hasznos könyvek, vallás erkölcsi irányú folyóiratok olvasásával és ténies szórakozás közepette ismeretét gyarapíthassa és művelődhessék: a felsőparti Takács féle iskolánál olvasótermet rendezett be, melyet 13 különböző vallásos és erkölcsi irányú lappal és folyóirattal, továbbá 323 műből álló könyvtarral felszerelve, a f. évi jan. 11-iken a kör tagjai számára megnyitott. Egyszerint lépeket tett a földművelési minisztériummal arra nézve is, hogy a kör számára a gy gazdasági művekből álló népkönyvtár adományoztassék.

A tarsiadalmi szakosztálynak nagy része volt a mult évi apr. 6-iki fényesen sikerült ünnepség és mulatság rendezésében, mely amellet hogy 4032 korona jövedelmet juttatott a kör pénztárának, egyúttal rokonszenven ebresztett a fiatal Ref. kör iránt a nagyközönség körében bizalmat a tagok sorában. E szép sikerű ünnepség faradhatlan főrendezőinek: Hódy Antal dr. volt szakoszt. jegyzőnek és Lakos Imre dr. szakoszt. elnöknek, nemkülönbön mindazoknak, a kik a rendezés fáradságos munkájában résztvenni szivesek voltak, jegyzőkönyvi köszönettel rotta le halját a közgyűlés. Köszönetet szavazott továbbá Sinóros Sz. Sándorné úrnőnek, ugyszintén Bimbó Terézia és Füstli M. Sándor körli tagoknak is, kik a felsőparti olvasóterem felszerelési tárgyaihoz természetbeli kegyes adományaikkal hozzájárultak. — Ugyanc szakosztály a könyvtári szakosztályal egyetértőleg a már említett felsőparti Otthon szervezésében is résztvett.

A negyedik: segélyző szakosztály a kellő anyagi erő hiánya miatt eddig még nem tehetett semmit. Belátta ezt a közgyűlés is, mindazáltal reményét fejezte ki az iránt, hogy ez a szakosztály is szervezkedvén és munkakörét megállapítván, már a legközelebbi jövőben módját fogja találni annak, hogy miként lehetne a szeretet és könyörületesség munkáinak gyakorlásához szükséges tőkét vagy segélyforrást megteremteni és a segélyezést megkezdeni.

Végül még a közgyűlés a taggyűjtésre vonatkozólag intézkedvén, előljáróságát és választmányát alakította meg. Egyhangulag megválasztotta elnöké Hódy Zoltánt, alelnöké Szathmáry Edét és Ruzs Molnár Sándort, titkárrá Derzsi K. Ferencet, szakoszt. elnökékké Zolnay Károlyt, Kiss Zsigmondot, Lakos Imre drt., Balogh Jánost, szakoszt. jegyzőkké Papp Lajos tanítót, Falabú Sándort, Nagy Imre árvaszéki ünlököt, Papp Antait, pénztárassa Geilén Jánost, számvérvő Hódy Pált, könyvtárosokká: Takács Jánost és Kovács Lajost, gazdává Ruzs M. Lajost, kik mellé négy szakosztályba osztott, összesen 48 tagból álló választmányt választott.

Derzsi K. Ferencz.

Felhívás.

A csongrádvármegyei gazdasági egyesület elnöksége felkéri Szentes város gazdasági közönségét, hogy azok, akik egy — Szentesen felállítani szándékolt kenderkikészítő gyár részére kender szándékozomak termelni, hogy ebbeli szándakukat és azt, hogy hany katasztrális holdon szándékoznak kender termelni, az egyesület titkári hivatalánál (varosi Petőfi-szálloda, bérházrész, Petőfiútea) mielőbb bejelenteni sziveskedjenek.

Ezt a felhívást az egyesület elnöksége azzal a megjegyzéssel bocsátja ki, hogy a termelés bejelentése által még senki magára semmi kötelezettséget nem vállalt és hogy a kendermérésre nézve a szerződés a vallalattal, csak a bejelentők együttes akarataival, közbönc megállapított feltételek mellett fog megkötettni.

Ujdon ságok

Szentes, 1908. márczius 22.

— Egyházközségi közgyűlés. A helybeli evang. egyházközség f. hó 29-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyűlését az egyház tanács-teremben. Targyai: Elnöki évsz. jelentés. A számvizsgáló bizottság jelentése. A folyó évre szóló költségvetés megállapítása. Gondnokválasztás. Esetleges indítványok. A közgyűlés illetékes tagjait ez uton is tisztelettel meghívja Szentesen 1908. márc. 25-én az egyházi elnökség.

— Megyei tisztviselők mozgalma. A vármegyei tisztviselők országos mozgalmat indítottak fizetésük javítása érdekében és a mozgalomhoz, a mult héten tartott közös értekezletük megállapodásához képest, a vármegyénk köztisztviselői is csatlakoztak. A vármegyei tisztviselők e mozgalma érdekében f. hó 25-én az ország minden részéből kiküldött megbízottak között tanácskozássra gyűltek össze Budapestre. E tanácskozáson vármegyénkbeli résztvettek a központi tisztviselők nevében Cicatrics Lajos dr. alispán, az árvaszéki részéről Csucs János dr. árvaszéki ünlök, a járási részéről Herglő István dr. és Tassándy Imre főszolgabírók és a segéd és kezelő személyzet részéről Csató Sándor.

dor árvászeki irattáros. A nevezettek az országos értekezletre f. hó 14-én utaztak fel Budapestre.

— **Csongrád új plebánosa.** Porubszky József pápai kamarás, a csongrádi új plebánosa f. hó 21-én, szombaton délután fél 2 órakor érkezett meg új állomáshelyére, a Félégyházai eleje útazott közési bíró és Sohlya Gyula főjegyző társaságában. A vasútnál az új plebánost 50 főből álló lovasbandérium, vagy 200 fogat és 5000 főnyi közönség várta. A pályaudvarra csak az előjáróságot bocsátottak be s ott a főjegyző üdvözölte az új plebánost, mire Porubszky meghatottan felelt, isten áldását kérve a lakosságra, mely közé ő békét és szeretetet hirdetni jött. Ezután a tömeg lelkes ovációitól kísérve indult meg a menet be a városba; elől Károlyi Sándor gróf négyes diszfogatán az új plebános az édesanyjával, egy jóságos arcú matrónával. A menet a templomba vonult, ahol veni sancte volt. Ezután a párházi tiszteletgel az új plebánossal a pápi kar, az előjáróság, a zsidó hitközség élén a rabbival, a tanító kar és az iparosok küldöttsége.

— **Újítás a csendőrségnél.** A belügy-miniszter tudvaleg elrendelte a csendőség decentralizálását, ami által lényeges változások következnek be a szegedi csendőrküldetés parancsnokságnál is, amelynek területébe vármegyénk is tartozik. Így a szegedi csendőrsőt Algyőre, a szárnyparancsnokságot pedig, mint erről már hírt adtunk, Szentesre helyezik át. A lendő szentesi szárnyparancsnok csendőrszázados a napokban már Szentesen is jött, hogy a megfélemlítő lakó- és hivatalos helyiségekről gondoskodjék. Az újítások következtében a lovascsendőrök számat apasztják. Így a szárnyparancsnokságnál 44 lovascsendőrrel lesz kevesebb, mint eddig volt. Az ez által fölöslegessé váló 34 lovat a csendőrség legközelebb Szegeden árverés útján fogja eladni.

— **Halástély.** Az izraelita jótékony négyzet f. hó 28-ki jótékonycélú halástélyének sikere, az eddigi aláírásokkal már minden tekintetben biztosítva van. Az aláírási részvétel iver még le sincsenek zárva és maris mintegy kétszázan írtak alá, úgy, hogy ez az estély — jó siker dolgában — semmiképen sem fog visszamaradni az egylet előző évi hasonló vigalmai mögött. A halprikást Bittó, szegedi halászmeister főzi és miután az estély 8 órakor kezdődik, a rendezőség arra kéri a részvétel iverk aláíróit vendégeket, hogy lehetőleg pontosan szíveskedjenek megjelenni.

— **Selyemhernyótenyésztés Csongrádon.** Csongrád közési előjárósága hónapokkal elért föliratot intézett a földmívelésügyi minisztériumhoz, kifejtve, hogy a lakosság a selyemhernyótenyésztést akarja kultiválni nagyobb mértékben. Az ehhez szükséges cserfák azonban nem allanak a közönség rendelkezésére, miért is az előjáróság azt kéri, hogy a kormány küldjön le a közönségnek minél több cserfát. A földmívelésügyi miniszter méltányolta a csongrádiak kérelmét és a napokban 70000 darab cserfa-csemetét küldött a közönségnek.

— **Egyleti élet.** A szentesi jótékony négyzet — mint bennünk most értesítenek — f. hó 3-án tartott tisztújító közgyűlést, amelyen — miután Kiss Zsigmondné úrasznony, aki az egyletnek 14 éven át volt buzgó elnöke — lemondott, egyhangúlag Na g y Ferencné úrasznonyt választották meg elnöknek, míg a lelkész Balázsovits Norbertné úrasznony, vigalmi bizottsági elnök pedig öv. P o d h r a d s z k y Ferencné úrasznony lett. Miután a közgyűlés K i s s Zsigmondnénak, az egylet felvirágoztatása körül szerzett bökros

érdemeiért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott, úgy őt, mint, — az egylet felvirágoztatása körül maguknak szintén érdemeket szerzett öv. S t a m m e r Sándorné, dr. C s a t ó Zsigmondné és F e k e t e Mártonné úrasznonyokat az egyesület diszinkóivé választotta meg; mely határozatot a megválasztottaknak küldöttségileg is tudomásukra hozta. Az egylet a mult évben 633 korona segélyt osztott ki a város szegényeinek különösen gyermekas várszorgó asszonyoknak, akiknek segélyezését ez évben is fokozott mértékben akarja az egylet gyakorolni és éppen ezért fel is kéri az ezen emberbaráti ügygyel foglalkozni szeretőköt, hogy — ha ilyen segélyre szorult nő helyzetéről tudomásuk kerül, szíveskedjenek azt minden esetben A r a d y Kálmáné úrasznonyal, mint az egylet segélyező bizottsága elnökénél bejelenteni. Köszönetet fejezi ki most még az egylet vezetősége a Szentesi Takarékpénztárnak 30 kor., a Szentesvidéki Takarékpénztárnak 20 kor., és a Központi Takarékpénztárnak 15 korona — évenként megújított adományaért azon szegények nevében is, akiknek javára ez adományok esnek. Végül Szentes város közönségének szives figyelmébe ajánlja az egyesület emberbaráti céjait.

— **Az útcái rend érdekében.** Sokszor szóva tettük már lapunkban azt a már-már tűrhetetlen állapotot, hogy nálunk a legforgalmasabb Kossuth-útcán a sétáló közönség nap-napra, de különösen ünnepek és vasárnapokon lépten-nyomon kivan szolgáltatva útcái suhancok durva garázdálkodásának; sőt a rendőrséget is megróttuk nem egyszer, hogy tehetetlen czekekkel a rakocatlankodó ripók-ségekkal szemben. Teljes elismeréssel fogadjuk hát A r a d i Kálmán főkapitányt a rendőrtisztviselőkhöz ez érdekében most kibocsátott rendeletét, melyben a főkapitány a rendőrhadnagyot utasítja, hogy az útcái rendre nagyobb figyelemmel legyen és a jövőben minden ilyen útcái garázdálkodást megakadályozni, a garázdálkodókat bejelenteni köteletségének tartsa, a rendőrfogalmazót pedig arra utasítja, hogy az így bejelentett garázda útcái suhancok ellen haladéktalanul és soron kívül indítsa meg a kihágási eljárást. A főkapitány ezzel megtette az első lépést az útcái rend biztosítása érdekében; de kötelessége most már felügyelni arra is, hogy rendeletét a közgei szigorúan végrehajtsák, nehogy ez is irott malaszt maradjon.

— **Lukszus-lóvásár.** A f. évi április hó 24-én Békés-Csabán tartandó katonai és lukszuslóvásár szép sikerűnek ígérkezik. A földmívelésügyi miniszter a vasár sikerét előmozdítandó, 800 korona segélyt utalványozott a békésmegyei gazdasági egyletnek, hogy a külföldi reklám minél szélesebb mederben legyen megindítható, így tehát kitátás van rá, hogy a vevők a mult évinél nagyobb számban jönnék vásárolni. A bejelentések már szépen indultak; kéri azonban a vásárrendező-bizottság a lötenységű gazdákat, hogy felhajtandó lovaikat kor, ivar, szín nagyság és fajta szerint megnevezve, április 1-ig az egylet titkári hivatalánál annyival inkább bejelentessék, nehogy az 1-én kiadandó és a külföldre szétküldendő katalógusokból kimaradjanak.

— **Ekszerlopás Csongrádon.** A csongrádi csendőrsör jelenté Szegedre, hogy Csongrádon a napokban két helyen is történt ekszerlopás. Az egyik meglopott káros N a d l e r Frigyes kocsmáros, akitől a nala szögálatban volt V a s t a g Amália szegedi illetőségű cseleddány lopott 60 korona értékű aranyékszer, azonkívül T e n g e r i Mihály csongrádi lakostól is elemelt egy 18 korona értékű arany gyűrűt s aztán megszökött. — S t u l i k Pal zaratlan szobájából pedig szintén ellopott egy ismeretlen tettes egy arany

gyűrűt. A csendőség az utóbbi tett elkövetőjét még nyomozza.

— **Jelenet a szabóműhelyben.** Sz a b a d o s Flóriáné csongrádi asszony súlyos testi sértés büntetvével valóvra, került a napokban a szegedi büntető törvényszék elé. Cs é p e Erzsébetné volt a panaszlója, akit a mult évi július 1-én olyan alaposan megvert, hogy az asszony sokáig megfeküdt a Szabadosné öklének hatalmas döngöztésén. Ez a háborúság Cs é p e Erzsébet szabóműhelyben történt, ahol a vádlott asszony ruhát csináltatott magának. Ő adta a hozzávalót, abból kellett az ünneplőt elkészíteni. A csongrádi szabónő olyan ügyesen szabta ki a kelmét, hogy egy kis ruhára való maradt a Szabadosné szövetségéből. Abból aztán a kislányának varrott ruhát. Sz a b a d o s n é számonkérte a hiányzó szövetet, de a varrónő mitsem akart tudni a szövetmaradékról. Abban a pillanatban toppant beja möhelybe a kislánya az új ruhában. Persze, hogy erre kitért a patália és Sz a b a d o s Flóriáné nem annyira csengő, mint inkább csattanó értékben fizetett, amiért aztán most a tárgyalás során, az enyhítő körülmények figyelembe vételével 14 napi fogházra ítélték el.

— **A becsületes megtaláló.** S i n k a András kisteleki gazdabemberről nem lehet kideríteni, vajon bűtörő-e vagy becsületes megtaláló. E két fogalom közét pedig látható ellentét mutatkozik. S i n k a András úgy keveredett bele ebbe a dologba, hogy f. évi február 13-án éjjel belebotlott az éjjeli őre, aki egy batyut vett el tőle. A batyuban élelmi szerek és ágyneműek voltak, melyek éppen akkor éjjel veszték el öv. F r a n c i a Mihálytól. A letartóztatott atyafi azt vallotta, hogy a batyut az út mellett találta. A szegedi büntető törvényszék a napokban foglalkozott ezzel az ügygyel és a vádlottat felmentette. Érdekes az ítélet indokolása, amely kimondja, hogy a lopást nem lehetett megállapítani, amennyiben sértett lakasából ugyanazon éjjel egy párna és egy tabla szappan is elveszett, ezek azonban nem találtak meg ama bizonyos batyuban és így kétségessé valik a gyanú alapossága. Az ítélet ellen a vadhatóság képviselője fölébbezett.

* **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzések és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virágok. Árai Szóval, a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletai a legnagyobbak és árai igen olcsók.

— **Hölgyek öröme!** Ezekre menő elismerő levél bizonyítja, hogy a legjobb szer a szépség ápolására az általam készített híres Dr. Lehman-féle arckenőcs. Egy tégely ára 1 korona, hozzá való szappan 80 fillér. Póder 1 doboz 1 korona. Csak nevem és arckenőcs-cemellátott tégelyt kérjünk és fogadjunk el! Kérem egy próbarendelményt tenni. Gyarmati Emil városi gyógyszerháza a Szent-Háromságos Baján. Viszonteladók nagy kedvezményben részesülnek.

Meghívás.

A Szentesi iparos-íjzak Önképző-körök f. 1903. évi március hó 22-én, vasárnap délután 2 órára egyebhivott közgyűlése a tagok kellő számban nem jelentek meg s így a f. hó 29-én d. u. 2 órakor fog a közgyűlés megtartatni, melyre a t. tagokat tisztelettel meghívja

Szentes, 1903. márcz. 25-én.

az Elnökség.

Nyilvános köszönet.

A Szentesi Ipartestület és a Szentesi Iparos-Íjzak önképzőköre által, 1903. évi márczius 15-én rendezett társasvácsora alkalommal felülfizetni sziveskedtek: Ugrai Antal úr 2 kor. egy asztaltársaság 50 fill. Szűcs Simon 40 fill. Hochhauser Áron 40 fill. Csallari Sándor 60 fill. N. N. 1 kor. ifj. Földvári N. István 1 kor. Sebesi Janos úr 4 kor. Berényi Janos úr 60 fill. összesen 10 kor. 50 fill. — Mely sziveségökét fogadják ez úton is, a rendezőség halás köszönetét.

Értesítés.

A szentesi kölcsonös segélyző szövetkezet igazgatótanácsa támogatni óhajtván azon helybéli mukásokat, kik Szentes városától olcsó háztelket venni s azon a kormány által nyújtott kamat nélküli kölcsön segélyével maguknak házat építeni szándékoznak, elhatározza, h e t e d f é l s z á z a l é k o s k ö l c s ö n t a d, melyet csekély hetibetétekkel fizethetnek vissza. A kölcsönadás két föltételhez van kötve: hogy a szövetkezet tagjai legyenek s két elfogadható kezes állítsanak, azonkívül tartoznak felmutatni a városi hatóságtól kiállított igazolványt, mely szerint a telek megvételére magukat már kötelezték.

Szentes, 1903. márcz. 19.

Balázsovits Norbert
igazgató.

Irodalom.

A „Vasárnapi Ujság” márczius 15-iki száma 26 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »Bittó István» (arczképel). — »A magyar ifjúsághoz» Koltémény Lampérth Géztől. — »Az a bizonyos Mikos» Elbeszélés. Irta Mikszath Kálmán. — Regénytár: »Fölfelé» Regény. Irta Vértési Arnold (Goró Lajos rajzaival). — »A nádasban» Regény. Irta Karazin N. Oroszból fordította Ambrozovics Dezső (képekkel). — »Egy ifjú hős emléke a kalotaszegi nép között» Emlékezés Vasvári Pálra. Irta Gyarmathy Zsigáné (képekkel). — »A maczedóniai mozgalmak» (a mozgalmak vezetőinek arczképeivel és képpel: Menekütek a Rila-kolostor udvarán). — »Kubelik és menyasszonya» (arczképekkel). »Hedin Sven» (képekkel: Hedin Sven 5 magyar asziai utazóval és képekkel Hedin Sven utazásából). — »A nő ruházat reformja» Sárosi Bellától (Képekkel: Reformruha, bal és reformruhák). — »A rovasírásról» (hasonmásokkal). — Színház: »Kovácsné» — Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyetiek, Sakkjáték, Képtalány. Egyveleg stb. rendes heti rovatok.

A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona, »Politikai Ujdonságok»-kal és »Világkronika»-val együtt hat korona. Megrendelhető a Fraklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV., ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap» legolcsóbb újság a magyar nép számára. félévre 2 korona 40 fillér.

Nyilttér.

A „Szentes-Vidéki” takarékpénztár

házában egy bolthelyiség azonnal

== KIADÓ. ==

Gyógyszertár átvétel.

Alíroított tisztelettel értesitem Szentes nagyérdemű közönségét, hogy f. évi április hó 1 én a GOMBOS-féle l. t. 232. sz. alatt levő „Magyar Királyhoz” címzett

GYÓGYSZERTÁRT

a szintén ott levő szikvizgyárral együtt átveszem és azt teljesen a mai kor igényeinek megfelelően fogom berendezni.

Midőn erre a nagyérdemű közönség szíves figyelmét felhívom, biztosítom egyúttal, hogy főürekvésem oda fog irányulni, hogy becses bizalmukat kiérdemeljem.

Szentesen 1903. márczius hó.

Hazafias tisztelettel:

Müller Mór
gyógyszerész.

2-3

Felolószerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

Társzerkesztő: MÁTEFFY LÁSZLÓ.
Kiadótulajdonos a „Szentes és Vidéke” könyvnyomda

2920 alisp.

Csongrádvármegye alispánjától.

1903. sz.

Arlejtési hirdetmény.

A csongrádvármegye törvényhatósága által fentartott szeged-tápéi törv. hat. közút 2102—2402 kilométer közötti szakaszán létesítendő homok-alapra rakott, hasított kőburkolattal szegélyezett, idomított fél koczkakó burkolat munkálatainak biztosítása céljából 1903. évi április hó 18-án délelőtt 10 órakor Szentesen, az alispáni hivatalban, írásbeli zárt ajánlatok elfogadásá mellett, verseny tárgyalás fog tartatni.

Felhívom ennél fogva a pályázni óhajtozókat, hogy az engedélyezett teljes költségösszeg után számítandó és a szentesi m. kir. állampénztárnál befizetendő 5% bánatpénzzel ellátandó ajánlataikat a fentjelzett határidőig hozzámm nyujtsák be, megjegyezvén, hogy az elkésve, vagy távirati úton érkező, valamint az utóajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A vállalati úton végrehajtandó munkálatok a következők:

I. 26250 drb. félkoczkakó, 3600 drb. segélykő és 285.84 m³ hasított

kőnek a feladó vasúti állomásra való szállítása és a vasúti kocskiba való berakása, vasúti kocskik hivatalos megmázslásával, bélyegilleték és a fuvarlevelek kiállításával együtt — 3509 kor. 19 fillér előírányzott költséggel.

II. Kőpálya előállítási munkák: ide-értve az előírányzott kőanyagoknak a szeged-rókusi vasúti állomáson, mint leadó állomáson, a vasúti kocskikból való kirakását s úgy ezen kőanyagoknak, mint az építéshez szükséges és a vállalkozó által saját költségén beszerzendő homoknak a helyszínére való kiszállítását és szabályos idomokba rakását, — 10521 kor. 30 fillér előírányzott költséggel.

Az I és II. alatti munkák összes előírányzati költsége 14030 korona 49 fillér.

A pályázók ajánlataikat a fent megjelölt munka-csoportokra külön-külön tartoznak megtenni.

Az ajánlatokban számmal és betűvel világosan kiteendő azon százalékok, melynek elengedése vagy fölülfizetése mellett a pályázók a munka teljesítését elvállalni hajlandók, nemkülönben azon körülmény is, hogy az illetők a vállalat alapjául szolgáló összes kiírási műveletet teljesen ismerik s magukra nézve kötelezőnek elfogadják.

Az építésre vonatkozó kiírási műveletek alíroított alispánnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szentesen, 1903. évi márczius 18.

Dr. Ciatricis Lajos
alispán.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszaadja. Mindazok, akik érte irnak, ingyen kápnak egy próbacsomagot, egy 100 oldal vastag könyvet egyúttal, postaszállítmányként, jól becsomagolva. A legcsudálatramébb csudagyógyszer ez, mely már ezeket megmentett, akik ifjúkori kicsapongások folytán erejüket veszítették vagy ezenközben betegségeket szereztek. Ez okból elhatározza az intézet, mindenkinél — aki kéri — egy csomag gyógyszerrel magyarul könyveskével díjtalanul küldeni. E házi szerrel otthon gyógyítható a baj és mindenki, szellem-gyengeségben vagy chronicus betegségben szenved otthon gyógyíthatja magát. Ez a gyógyszer közvetlenül ama szervekre hat, melyek erősítésre szorulnak és csudás eredményt gyógyítja meg az évek óta állandóan betegeteket is. Öreges és ifjak irhatnak, az alatt jelzett címen a „tate Medical Institut”-nak, honnan a próbacsomagot címünkre azonnal megküldik. Az intézet első sorban azokat akarja megmenteni, akik gyógyszerellettük végezt otthonukat el nem hagyhatják. A próbacsomag is megmutatja, milyen könnyen lehet a hozzászólás betegségekből otthon is kigyógyítani. Az intézet nem tesz kivételt. Minderki, bárhonnan magyarul is irhat a gyógyszerért, amire a legnagyobb dískréde mellett díjtalanul elküldik neki a próbacsomagot a magyarországyvvel együtt. Irjon tehát — akinek kell — mindenkéül azonnal. A küldemény olyan szépen van csomagolva, hogy senki se tudja meg a tartalmát. e levelet így kell megcímezni: State Medical Instituta 6901. Electron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika és minden level portómentesen küldendő.

Érsek Imre I. 698. számú háza olcsón kedvező feltételek mellett eladó.

A Szentesi Kereskedelmi R.-T. felszámolásban zárszámadása 1902. évről.

TARTOZIK.		FELSZÁMOLÁSI MÉRLEG-SZÁMLA.		KÖVETEL.	
Vagyon.		Teher.			
Adósok	347 45	Fel nem vett osztalék	90		
A „Szentes-Vidéki” takarékpénztárnál betét	10364 18	Alaptőke	10621 63		
	10711 63				
				10711 63	

VESZTESÉG ÉS NYERESÉG-SZÁMLA.

Veszteség.		Nyeresség.	
Költség	7 15		
Egyenleg átvétel az alaptőke számlára	452 02	Kamat	459 17
	459 17		
			459 17

Szentes, 1902. évi december hó 31-én.

A Szentesi kereskedelmi részvény-társaság felszámoló bizottsága.

Nyomatott, a „Szentes és Vidéke” Könyvnyomda gyorssajtóján. Szentes, 1903.